

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 2016

217/2016

Valtioneuvoston asetus

sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (66/2009) 5 luvun 6 §:n 3 momentti ja 6 luvun 5 §:n 2 momentti,

muutetaan 1—4 luku, 5 luvun 1 §, 5 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 8 § sekä 6 luvun 3 ja 6 §, sekä

lisätään 6 lukuun uusi 5 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *avoimella toimituksella* sähkötoimitusta, jossa sähkötoimittaja toimittaa asiakkaalleen kaiken tämän tarvitseman sähköön, sekä sähkötoimitusta, jossa sähkötoimittaja tasapainottaa asiakkaan sähköntuotannon ja -hankinnan sekä sähkönkäytön ja -toimituksen erotuksen toimittamalla puuttuvan sähkömäärän tai vastaanottamalla ylijäämän kunakin tasatunnin aikana;

2) *kiinteällä toimituksella* sähkötoimitusta, jossa sähkötoimittaja toimittaa asiakkaalleen kullekin tasatunnille täsmälleen ennalta sovitun sähkömäärän;

3) *taaseselvityksyksiköllä* järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan toimintayksikköä, tytäryhtiötä tai osakkuusyhtiötä, joka huolehtii valtakunnalliseen taaseselvitykseen liittyvistä tehtävistä;

4) *taaseselvyksyksiköllä* järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan toimintayksikköä tai tytäryhtiötä, joka hoitaa valtakunnalliseen tasevastuuseen kuuluvia tehtäviä;

5) *nykyisellä avoimella toimittajalla* avointa toimittajaa, joka toimittaa sähkönkäyttöpaikkaan sähköenergiaa ennen avoimen toimittajan vaihtumista;

6) *uudella avoimella toimittajalla* avointa toimittajaa, joka on tehnyt ennen avoimen toimittajan vaihtumista ilmoituksen uuden avoimen toimituksen alkamisesta sähkönkäyttöpaikkaan ja jolle sähkönkäyttöpaikan uusi avoin toimitus on siirtymässä tai siirtynyt;

7) *mittausalueella* kantaverkkoa, suurjännitteistä jakeluverkkoa, jakeluverkkoa, suljetua jakeluverkkoa tai niiden osaa taikka kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäistä sähköverkkoa, joka muodostaa oman selvitysalueensa taaseselvityksessä;

8) *verkonhaltijalla* sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

- 9) *taseselvittäjällä* taseselvitysyksikköä, tasevastaavaa ja verkonhaltijaa;
- 10) *tuntimittauksella* tasatunneittain tapahtuvaa sähkön määrän mittaamista ja tämän mittaustiedon rekisteröintiä mittauslaitteiston muistiin;
- 11) *tuntimittauslaitteistolla* laitteistoa tai laitteistojen yhdistelmää, joka mittaa ja rekisteröi laitteiston muistiin sähkönkulutuksen tai verkkoon syötön tasatunneittain ja jonka rekisteröimä tieto voidaan lukea laitteiston muistista viestintäverkon välityksellä;
- 12) *rajapistemittauksella* kahden mittausalueen välillä siirrettävän sähkön määrän mittaamista;
- 13) *tyyppikuormituskäyrällä* laskentamallia, jonka avulla jakeluverkonhaltijan laatimasta edellisen vuoden sähkönkäyttöön perustuvasta vuosienenergia-arviosta lasketaan sähkönkäyttäjän tuntienergia taseselvitykseen;
- 14) *vertailukäyrällä* jakeluverkonhaltijan kullekin tyyppikuormituskäyrälle ja energiamittauksen aikavyöhykkeelle 10000 kilowattitunnin vuosienenergialla laskemaa tuntienenergiasarjaa;
- 15) *vuosienenergialla* sähkönkäyttäjän mitattua tai arvioitua sähkönkäyttöä yhden vuoden aikana.

2 §

Tasevastausta ja taseselvitystä koskeva käsikirja

Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tehtävänä on ylläpitää tasevastausta ja taseselvitystä koskevaa käsikirjaa. Käsikirja tulee olla suomen- ja ruotsinkielellä.

2 luku

Tasevastuu

1 §

Tasevastuu

Sähkömarkkinoiden osapuolella tulee olla avoin toimittaja osapuolen sähköntuotantoa ja -hankintaa sekä sähkönkäyttöä ja -toimitusta varten tässä luvussa säädetyn mukaisesti.

Avoimen toimittajan tulee osoittaa sähkömarkkinoiden osapuolelle suorittamalleen avoimelle toimitukselle tasevastaava, joka tämän avoimen toimituksen tai siihen ulottuvan katkeamattoman avointen toimitusten ketjun välityksellä tasapainottaa kysymyksessä olevaan avoimeen toimitukseen perustuvan sähköntuotannon ja -hankinnan sekä sähkönkäytön ja -toimituksen osapuolelle. Tasevastaavan tulee pyydettäessä ilmoittaa taseselvityksikölle avoimen toimituksensa ketjut niiden sähkömarkkinoiden osapuolten osalta, joiden taseselvittäjänä se toimii.

Verkonhaltija saa keskeyttää sähkömarkkinoiden osapuolen sähkönsiirron ja -jakelun, jos osapuolella ei ole avointa toimittajaa tai, jos osapuolen avoimella toimittajalla ei ole tasevastaavaa. Jakeluverkonhaltija ei kuitenkaan saa keskeyttää sähkönkäyttäjän sähkönjakelua sinä aikana, kun sähkönkäyttäjälle toimitetaan sähköä sähkömarkkinalain 102 §:ään perustuen.

2 §

Tasevastuun järjestäminen sähkönkäyttöpaikassa

Sähkönkäyttäjällä tulee olla yksi avoin toimittaja kunkin sähköverkkoon liitetyn sähkönkäyttöpaikkansa sähkönkäyttöä varten.

Sähköntuottajalla, joka syöttää sähköä sähköverkkoon siinä siirrettäväksi, tulee olla yksi avoin toimittaja kunkin sähköverkkoon liitetyn sähkönkäyttöpaikkansa sähköntuo-

tantoa ja siihen liittyvää sähkökäyttöä varten. Osuusvoimalaitoksen tuotanto-osuudet toimitetaan tämän estämättä voimalaitososuuksien haltijoille ennalta ilmoitetun jakosuhteen mukaisesti määräytyvinä avoimina toimituksina, jos osuusvoimalaitoksen haltija on tehnyt tätä koskevan ilmoituksen taseselvitysyksikölle (*osuusvoimakäsittely*).

Sähkömarkkinoiden osapuolella voi olla eri avoin toimittaja sähkökäyttöpaikkansa sähkökäyttöä ja sähköntuotantoa varten.

3 §

Täydentävät säännökset sähköntoimittajan ja -tuottajan tasevastausta

Sähköntoimittajalla tulee olla sähköntoimitusta ja siihen liittyvää sähkökäyttöä varten yksi tasevastaava kullakin mittausalueella, jonne sähköntoimittaja toimittaa sähköä.

Sähköntuottajalla, joka syöttää sähköä sähköverkkoon siinä siirrettäväksi ja jonka sähköntuotantolaitteiston tai usean sähköntuotantolaitteiston muodostaman voimalaitoksen nimellisteho on vähintään yksi megavolttiampeeri, tulee olla sähköntuotantoa ja siihen liittyvää sähkökäyttöä varten yksi tasevastaava kullakin mittausalueella, jolla sähköntuottaja toimii.

Sähköntoimittajalla ja -tuottajalla voi kuitenkin 1 ja 2 momentin säännösten estämättä olla eri mittausalueilla eri tasevastaavia.

Sähköntoimittajan ja 2 momentissa tarkoitetun sähköntuottajan on rekisteröidyttävä tasevastaun ja taseselvityksen järjestämistä varten taseselvitysüksikössä ennen kuin se aloittaa sähköntoimitukset asiakkailleen. Sähköntoimittajan on lisäksi tehtävä rekisteröitymisilmoitus tasevastaun ja taseselvityksen järjestämistä varten mittausalueen taseselvittäjälle ennen kuin se aloittaa sähköntoimitukset mittausalueelle, jonne se ei ole aiemmin toimitannut sähköä.

4 §

Täydentävät säännökset jakeluverkonhaltijan tasevastausta

Jakeluverkonhaltijalla tulee olla yksi avoin toimittaja kunkin mittausalueensa häviösähkön ja hävikin avointa toimitusta varten. Lisäksi jakeluverkonhaltijalla tulee olla yksi avoin toimittaja mittausalueelle taseselvityksessä jääneen tasepoikkeaman avointa toimitusta varten.

5 §

Sähköntuotannon tuotantosuunnitelmat ja niiden ilmoittaminen

Nimellisteholtaan vähintään yhden megavolttiampeerin sähköntuotantolaitokselle tulee laatia kunkin taseselvitysjakson sähköntuotantoa koskeva tuotantosuunnitelma. Tasevastaavan tehtävänä on huolehtia sähkötaseeseensa kuuluvan sähköntuotannon osalta tuotantosuunnitelmien laatimisesta ja ilmoittamisesta tasesähköyksikölle.

Osuusvoimalaitoksen, johon sovelletaan osuusvoimakäsittelyä, tuotanto-osuuksien jakosuhdetta ei voi muuttaa sen jälkeen, kun voimalaitososuuksien haltijoiden tasevastaavien tuotantosuunnitelmat on ilmoitettu tasesähköyksikölle.

6 §

Menettelytavat

Tasevastaun täyttämisen ja siihen liittyvässä tiedonvaihdossa tulee noudattaa tasevastausta ja taseselvitystä koskevan käsikirjan voimassa olevan version mukaista menettelyä, ellei sähkömarkkina- tai sen nojalla annetuissa säännöksissä toisin säädetä.

Toimituksen alkaminen ja päättyminen

1 §

Avointa toimitusta koskevat ilmoitukset

Avoim toimittaja on velvollinen ilmoittamaan avoimen toimituksen alkamisesta ja päätymisestä toimituksen toisen osapuolen taseselvittäjälle. Ilmoitus on tehtävä lisäksi sähköverkkoon liittyneen osapuolen verkonhaltijalle, jos tämä ei toimi osapuolen taseselvittäjänä. Jos avoimella toimittajalla ei ole ollut aikaisemmin toimitusta kyseiselle mittausalueelle, ilmoitus on tehtävä myös avoimen toimittajan omalle taseselvittäjälle. Ilmoituksessa on yksilöitävä sähkön toimituskohde, avoimen toimittajan sopimustunnus sekä toimituksen alkamis- tai päättymisajankohta.

Jakeluverkonhaltija on velvollinen välittämään jakeluverkkoonsa liittyneen osapuolen nykyiselle avoimelle toimittajalle ilmoituksen, jossa uusi avoin toimittaja ilmoittaa oman avoimen toimituksensa alkamisesta osapuolelle.

2 §

Kiinteää toimitusta koskevat ilmoitukset

Kiinteän toimituksen osapuoli on uuden toimitussuhteen alkaessa velvollinen ilmoittamaan tasevastaavalleen toimitussuhteen yksilöimisessä tarvittavat tiedot.

Kiinteän toimituksen osapuoli on velvollinen ilmoittamaan ennen kiinteän toimituksen toteutumista tasevastaavalleen osapuolittain eritellyn summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista sekä avoimelle toimittajalleen summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista.

Tasevastaava on velvollinen ilmoittamaan taseselvitysyksikölle osapuolittain eritellyn summatiedon sähkötaseeseensa sisältyvistä, tasevastaavien välisiin sähkötaseisiin vaikuttavista kiinteistä toimituksista.

3 §

Nykyisen avoimen toimittajan ilmoitus toimituksen jatkumisesta jakeluverkossa

Jakeluverkkoon liittyneen osapuolen nykyisen avoimen toimittajan on 1 §:n 2 momentin ilmoituksen vastaanotettuaan ilmoitettava osapuolen jakeluverkonhaltijalle, jos uutta toimitusta osapuolelle ei voida aloittaa. Avoin toimittaja saa tehdä tässä pykälässä tarkoitetun ilmoituksen vain, jos osapuolten voimassa oleva määräaikainen sähkönmyyntisopimus tai osapuolten toistaiseksi voimassa olevan sähkönmyyntisopimuksen irtisanomisai-ka päättyy uuden toimituksen ilmoitettua alkamispäivää myöhemmin.

4 §

Jakeluverkonhaltijan ilmoitukset uudelle avoimelle toimittajalle avoimen toimittajan vaihtuessa

Jakeluverkonhaltijan on annettava toimituksen alkamista koskeva vahvistusilmoitus uudelle avoimelle toimittajalle. Jakeluverkonhaltija on velvollinen vahvistamaan tiedon toimituksen alkamisesta uudelle avoimelle toimittajalle myös siinä tapauksessa, että nykyinen avoin toimittaja laiminlyö sopimuksen voimassaoloa koskevan 3 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa. Vahvistusilmoitukseen on liitettävä sähkönkäyttöpaikan voimassa oleva vuosienergia-arvio.

Jakeluverkonhaltijan on 1 momentissa tarkoitetun vahvistusilmoituksen asemesta ilmoitettava uudelle avoimelle toimittajalle, että tämän toimitusta ei voida aloittaa, jos:

1) nykyinen avoin toimittaja on tehnyt jakeluverkonhaltijalle 3 §:n mukaisen ilmoituksen toimituksensa jatkumisesta;

2) toimituksen toiseksi osapuoleksi ilmoitettu sähkönkäyttäjä on ilmoittanut jakeluverkonhaltijalle kirjallisesti, että hän on kiistänyt kyseisen sähkönmyyntisopimuksen pätevyyden ja ilmoittanut siitä erikseen uudelle avoimelle toimittajalle.

Jakeluverkonhaltija on velvollinen ilmoittamaan jakeluverkkoonsa liittyneen osapuolen uudelle avoimelle toimittajalle mittauslaitteiston lukeman toimituksen alkamisajankohtana sekä antamaan tälle lukemaan perustuvan tase-energiaennusteen ja vuosienenergia-arvion. Jos avoimen toimittajan vaihtumisen yhteydessä sähkönkäyttöpaikassa vaihdetaan mittauslaitteisto, jakeluverkonhaltijan on lisäksi ilmoitettava tästä uudelle avoimelle toimittajalle.

5 §

Jakeluverkonhaltijan ilmoitukset uudelle avoimelle toimittajalle, kun avointa toimitusta ei jatketa

Jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava uudelle avoimelle toimittajalle, jos tämän jo alkannutta avointa toimitusta ei voida jatkaa, koska toimituksen toiseksi osapuoleksi ilmoitettu sähkönkäyttäjä on ilmoittanut jakeluverkonhaltijalle kirjallisesti, että hän on kiistänyt kyseisen sähkönmyyntisopimuksen pätevyyden ja ilmoittanut siitä erikseen uudelle avoimelle toimittajalle. Jakeluverkonhaltijan on välitettävä sähkönkäyttäjän ilmoitus uudelle avoimelle toimittajalle.

6 §

Uuden avoimen toimittajan täydentävät velvollisuudet

Uuden avoimen toimittajan on tehtävä jakeluverkonhaltijalle taseselvitystä varten ilmoitus avoimen toimituksen peruuntumisesta, kun:

1) uuden avoimen toimituksen perusteena oleva sähkönmyyntisopimus on peruuntunut sopimuspuolen käytettyä kuluttajansuojalain (38/1978) 6 luvun 14 §:ssä säädettyä oikeuttaan peruuttaa sähkönmyyntisopimus;

2) uuden avoimen toimituksen toiseksi osapuoleksi ilmoitettu sähkönkäyttäjä on ilmoittanut uudelle avoimelle toimittajalle kiistävänsä kyseisen sähkönmyyntisopimuksen pätevyyden;

3) jakeluverkonhaltija on välittänyt uudelle avoimelle toimittajalle 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa ja 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen laiminlyönti ei estä avoimen toimituksen peruuntumisen edellyttämien toimenpiteiden täytäntöönpanoa.

Uuden avoimen toimittajan on tarkistettava 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun vahvistusilmoituksen vastaanotettuaan, että vahvistusilmoituksen tiedot sopimussuhteesta ovat yhdenmukaiset uuden avoimen toimittajan jakeluverkonhaltijalle ilmoittaman sähkönmyyntisopimuksen kanssa. Uuden avoimen toimittajan on selvitettävä ja oikaistava sopimuksen tekemiseen ja avoimen toimituksen aloittamiseen liittyvät epäselvyydet ensitilassa.

217/2016

4 luku

Taseselvitys

1 §

Taseselvityksen tarkoitus ja sen perustana käytettävä menetelmä

Taseselvityksen tarkoituksena on kunkin tasatunnin aikana toteutuneiden sähköntoimitusten selvittäminen siten, että selvityksen lopputuloksena muodostetaan kullekin taseselvityksen piiriin kuuluvalla sähkömarkkinoiden osapuolelle sähköntase sähkökäytölle ja -toimitukselle sekä, jos osapuolen sähköntaseeseen kuuluu sähköntuotantoa ja -hankintaa, sähköntuotannolle ja -hankinnalle sekä lasketaan niiden tasepoikkeamat kyseisen tasatunnin aikana. Jakeluverkonhaltijalle tapahtuvia avoimia toimituksia varten muodostetaan sähköntase erikseen sekä mittausalueen häviöille ja hävikille että mittausalueen tasepoikkeamalle. Sähkömarkkinoiden osapuolelle, jonka sähkökäyttöpaikasta syötetään sähköä sähköverkkoon siinä siirrettäväksi, ei kuitenkaan muodosteta erillistä sähköntasetta sähköntuotannolle ja -hankinnalle, jos sähkökäyttöpaikalla sijaitsevan sähköntuotantolaitteiston tai usean sähköntuotantolaitteiston muodostaman voimalaitoksen nimellisteho on alle yksi megavolttiampeeri.

Taseselvitysjaksona on tasatunti.

Taseselvityksen tulee perustua tuntimittaukseen. Sähkön vähittäismyynnin osalta voidaan jakeluverkossa kuitenkin soveltaa muun mittauksen ja tyyppikuormituskäyrän yhdistelmää siten kuin jäljempänä säädetään.

Taseselvityksessä ja siihen liittyvässä tiedonvaihdossa tulee noudattaa tasevastuuta ja taseselvitystä koskevan käsikirjan voimassa olevan version mukaista menettelyä, ellei sähkömarkkina-alueissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä toisin säädetä.

2 §

Mittausalue

Taseselvityksen selvitysalueena on mittausalue. Sähköverkon kohdassa, jossa sähkö siirtyy mittausalueelta toiselle, tulee olla rajapistemittaus.

Verkonhaltijan sähköverkko muodostaa mittausalueen. Verkonhaltija voi muodostaa sähköverkostansa myös useita mittausalueita.

Tasevastaava voi sopia taseselvitysyksikön ja sen verkonhaltijan kanssa, jonka sähköverkkoon tasevastaavan hallinnassa oleva kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäinen sähköverkko on liitetty, että hänen sähköverkkonsa tai sen osa nimetään mittausalueeksi. Tasevastaavaan sovelletaan tällöin, mitä 2 luvun 1 §:ssä ja tämän luvun 3 §:ssä säädetään verkonhaltijasta.

Kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköverkon haltija, joka ei toimi tasevastaavana, voi sopia taseselvitysyksikön ja sen verkonhaltijan kanssa, jonka sähköverkkoon kiinteistön tai kiinteistöryhmän sisäinen sähköverkko on liitetty, että hänen sähköverkkonsa nimetään mittausalueeksi. Tällaisen mittausalueen ylläpitäjän tehtävistä ja vastuista taseselvityksessä sovitaan tasesähköyksikön ja mittausalueen ylläpitäjän välisessä sopimuksessa.

Mittausalue tulee rekisteröidä tasesähköyksikössä.

3 §

Verkonhaltijan tehtävät taseselvityksessä

Verkonhaltijan tulee järjestää taseselvitys ja siihen liittyvä tiedonvaihto mittausalueensa avointen toimitusten ja mittausalueiden välillä siirretyn sähkön osalta sekä, jos mittaus-

alueeseen kuuluu jakeluverkkoa, tyyppikuormituskäyrien soveltamisen edellyttämä tasotuslaskenta mittausalueella toimivien vähittäismyyjien osalta.

Verkonhaltijan tehtävänä taseselvityksessä on laskea mittausalueellaan kunkin kyseisellä mittausalueella toimivan taseselvitettävän osapuolen tuntimittauksen piirissä olevien toimitusten kokonaismäärä. Jos mittausalueeseen kuuluu jakeluverkkoa, jakeluverkonhaltijan tehtävänä on lisäksi laskea mittausalueellaan sähkötase häviöille ja hävikille sekä mittauksen ja tyyppikuormituskäyrän yhdistelmään perustuvien toimitusten tyyppikäyttäjäryhmittäiset kokonaismäärät.

Verkonhaltijan on ilmoitettava taseselvityksyksikölle taseselvitystä varten:

- 1) kunkin mittausalueellaan toimivan taseselvitettävän osapuolen tuntimittauksen piirissä olevien toimitusten kokonaismäärä;
- 2) mittausalueellaan toimivien taseselvitettävien osapuolten taseselvityksen piiriin kuuluvat tuotantotiedot tuotantoyksiköittäin;
- 3) mittausalueensa rajapistemittausten summatiedot muihin mittausalueisiin nähden ja;
- 4) jos mittausalueeseen kuuluu jakeluverkkoa, jakeluverkonhaltijan sähkötase häviöille ja hävikille mittausalueella sekä mittauksen ja tyyppikuormituskäyrän yhdistelmään perustuvien toimitusten kokonaismäärä mittausalueella.

Verkonhaltijan on ilmoitettava mittausalueellaan toimivalle taseselvitettävälle osapuolelle tasevastuun täyttämistä ja laskutusta varten taseselvityksen yhteydessä lasketut osapuolen tuntimittauksen piirissä olevat toimitukset mittausalueella sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti.

Jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava mittausalueellaan toimivalle vähittäismyyjälle tasevastuun täyttämistä ja laskutusta varten taseselvityksen yhteydessä lasketut osapuolen mittauksen ja tyyppikuormituskäyrän yhdistelmään perustuvien toimitusten tyyppikäyttäjäryhmittäiset kokonaismäärät.

4 §

Tasevastaavan tehtävät taseselvityksessä

Tasevastaavan tulee järjestää taseselvitys ja siihen liittyvä tiedonvaihto niiden taseselvitettävien osapuolten osalta, joiden tasevastaavana se toimii.

Tasevastaavan tehtävänä taseselvityksessä on:

- 1) laskea tasepoikkeamat kullekin sähkötaseeseensa kuuluvalla taseselvitettävälle osapuolelle;
- 2) selvittää sähkötaseeseensa kuuluvan taseselvitettävän osapuolen kiinteät toimitukset;
- 3) ylläpitää tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyviä rakenteellisia tietoja sähkötaseisiin kuuluvista taseselvitettävistä osapuolista.

Tasevastaavan on ilmoitettava taseselvityksyksikölle taseselvitystä varten:

- 1) tiedot sähkötaseisiin kuuluvien taseselvitettävien osapuolten kiinteistä toimituksista;
- 2) tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyvät rakenteelliset tiedot sähkötaseisiin kuuluvista taseselvitettävistä osapuolista.

Tasevastaavan on ilmoitettava tasevastuun täyttämistä ja laskutusta varten kullekin sähkötaseeseensa kuuluvalla taseselvitettävälle osapuolelle taseselvityksen yhteydessä lasketut tasepoikkeamat sekä kiinteät toimitukset, joissa tämä on osapuolena.

Taseselvitysyksikön tehtävät taseselvityksessä

Taseselvitysyksikön tehtävänä taseselvityksessä on selvittää valtakunnallinen sähkötase sekä tasevastaavien sähkötaseet siten, että taseselvityksen tuloksena saadaan selville tasepoikkeamat tasesähköyksikön ja tasevastaavien välillä sekä tasepoikkeamat valtakunnallisen markkinatasealueen ja naapurimaiden markkinatasealueiden välillä. Taseselvitysyksikön tulee järjestää kiinteiden toimitusten selvittäminen niiden kiinteiden toimitusten osalta, jotka vaikuttavat tasevastaavien välisiin sähkötaseisiin tai jotka tapahtuvat maan rajan ylittävien sähköjohtojen kautta. Taseselvitysyksikön tehtävänä on lisäksi huolehtia siitä, että sähkömarkkinoiden osapuolet saavat käyttöönsä taseselvityksessä selvitettyt tiedot osapuolten omista sähköhankinnoista ja -toimituksista.

Taseselvitysyksikön on annettava:

- 1) taseselvittäjälle alustavat ja lopulliset taseselvitystiedot, jotka liittyvät sen taseselvitystehtävän suorittamiseen;
- 2) tasevastaavalle alustavat ja lopulliset tasesähköyksikön ja tasevastaavan väliset sähkötoimitukset;
- 3) sähkömarkkinoiden osapuolelle taseselvittäjien ilmoittamat alustavat ja lopulliset taseselvitystiedot, jotka koskevat osapuolta itseään;
- 4) ulkomaiselle osapuolelle valtakunnallisen markkinatasealueen rajan ylittävät alustavat ja lopulliset sähkötoimitukset.

Sähkön käsittely taseselvityksessä, kun sähkökäyttäjän sähkönmyyntisopimus peruuntuu tai, kun sähkökäyttäjä kiistää sähkönmyyntisopimuksen pätevyyden

Uusi avoin toimittaja vastaa alkaneen uuden avoimen toimituksen perusteella sähkötaseeseensa kirjatusta sähköstä siihen saakka, kunnes avoin toimitus on siirretty toiselle avoimelle toimittajalle tai sähkötoimitus sähkökäyttäjälle keskeytetään, kun;

- 1) kuluttajan tekemä sähkönmyyntisopimus peruuntuu tämän käytettyä kuluttajansuojalain 6 luvun 14 §:ssä säädettyä oikeuttaan peruuttaa sähkönmyyntisopimus;
- 2) sähkötoimitus peruuntuu uuden avoimen toimittajan perusteettoman tai virheellisen sanoman vuoksi;
- 3) sähkökäyttäjä on jakeluverkonhaltijalle tekemällään kirjallisella ilmoituksella kiistänyt alkanutta uutta avointa toimitusta koskevan sähkönmyyntisopimuksensa pätevyyden;
- 4) uusi avoin toimittaja on ilmoittanut jakeluverkonhaltijalle, että sähkökäyttäjä on kiistänyt alkanutta uutta avointa toimitusta koskevan sähkönmyyntisopimuksensa pätevyyden.

Jos avoin toimitus 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa siirtyy takaisin nykyiselle avoimelle toimittajalle, kirjataan sähkökäyttäjän käyttämä sähkö kuitenkin nykyisen avoimen toimittajan sähkötaseeseen siltä osin kuin sähkötaseisiin on mahdollista tehdä muutoksia taseselvityksen määräaikojen puitteissa.

Jos avoin toimitus 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa siirtyy takaisin nykyiselle avoimelle toimittajalle, kirjataan sähkökäyttäjän käyttämä sähkö kuitenkin nykyisen avoimen toimittajan sähkötaseeseen siltä osin kuin sähkötaseisiin on mahdollista tehdä muutoksia taseselvityksen määräaikojen puitteissa, jos nykyinen avoin toimittaja on ottanut vastattavakseen sähkökäyttäjän avoimesta toimituksesta.

Jakeluverkonhaltijan on 1 momentissa tarkoitettun tiedon saatuaan ensitilassa neuvottava sähkökäyttäjälle toimenpiteet, joilla tämä voi välttää sähkötoimituksen keskeyttämisen.

7 §

Sähkömarkkinalain 102 §:ssä tarkoitetun toimituksen käsittely taseselvityksessä

Sähkömarkkinalain 102 §:ssä tarkoitettu jakeluverkonhaltijan sähkönkäyttäjälle toimitettava sähkö kirjataan jakeluverkonhaltijan häviöiden ja hävikin sähkötaseeseen, ellei jakeluverkonhaltija ole osoittanut sähkötoimitukselle muuta avointa toimittajaa, jonka sähkötaseeseen sähkö kirjataan.

8 §

Täydentävät velvoitteet

Sähkömarkkinoiden osapuolet ovat sen lisäksi, mitä tässä asetuksessa säädetään, velvollisia pyynnöstä ilmoittamaan verkonhaltijalle, osapuolen taseselvittäjälle, taseselvityksyksikölle ja tasesähköyksikölle sähköntuotantoa ja -hankintaa sekä sähkönkäyttöä ja -toimitusta koskevia tietoja, jos tiedon saaminen on perusteltua taseselvityksen tai toisen osapuolen tasevastuun täyttämisen kannalta. Taseselvittäjä on lisäksi velvollinen avustamaan taseselvityksikköä virheellisten taseselvitystietojen korjaamisessa, jos valtakunnallisen taseselvityksen laatiminen sitä edellyttää.

5 luku

Tyypikuormituskäyrien soveltaminen taseselvityksessä

1 §

Tyypikuormituskäyrän käyttäminen taseselvityksen perustana jakeluverkossa

Sähkön vähittäismyynnin taseselvityksen tulee jakeluverkossa perustua sähkönkäyttöpaikan osalta tyypikuormituskäyrän ja muun mittaustavan kuin tuntimittauksen yhdistelmään, jos sähkönkäyttöpaikkaa ei ole varustettu tuntimittauslaitteistolla.

Jakeluverkonhaltija päättää, mitä tyypikuormituskäyrää kuhunkin sähkönkäyttöpaikkaan sovelletaan.

5 §

Lämpötilakorjaus

Lämpötilapoikkeamaa laskettaessa tulee käyttää vastualueen virallisessa mittauspisteessä kulloisenakin mittauspäivänä ja sitä edeltävänä päivänä kello yhdeksän mitattujen ulkolämpötilojen keskiarvoa. Jakeluverkonhaltija voi soveltaa lämpötilapoikkeaman laskemiseen myös muuta lämpötilan mittaustapaa, jos jakeluverkonhaltijan vastuualue on maantieteelliseltä alueeltaan niin laaja, että yksittäisen mittauspisteen tulos ei kuvaa riittävän tarkasti vastualueen keskimääräistä lämpötilaa tai vastuualueelta ei löydy virallista mittauspistettä, joka kuvaisi riittävän tarkasti vastualueen keskimääräistä lämpötilaa. Jakeluverkonhaltijan tulee toimittaa lämpötilatiedot vastuualueellaan toimiville vähittäismyymyjille, jos jakeluverkonhaltija soveltaa lämpötilapoikkeaman laskemiseen muuta kuin viralliseen mittauspisteeseen perustuvaa lämpötilakorjausmenetelmää.

Tasoiuslaskenta

Jakeluverkonhaltijan on selvitettävä vuosittain kunkin vähittäismyyjän asiakkaiden osalta tyypikuormituskäyrämenettelyssä laskettujen ja mitattujen summaenergioiden erotukset (*tasoiuslaskenta*). Näiden erotusten summa hyvitetään ja veloitetaan jakeluverkokossa toimivien vähittäismyyjien kesken.

Paikallinen tyypikuormituskäyrä

Jos asiakasryhmän sähkökäyttö poikkeaa merkittävästi tyypikuormituskäyrän mukaisesta sähkökäytön aikavaihtelusta, jakeluverkonhaltija voi ottaa asiakasryhmää varten käyttöön paikallisen tyypikuormituskäyrän. Harkitessaan paikallisen tyypikuormituskäyrän käyttöönottoa, jakeluverkonhaltijan tulee ottaa huomioon, mitä sähkömarkkinalain 74 §:n 2 momentissa säädetään.

Jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava Energiavirastolle viimeistään kuukautta ennen paikallisen tyypikuormituskäyrän käyttöönottoa tyypikuormituskäyrän määräytymisperusteet sekä perustelut sen tarpeellisuudelle. Samalla jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava vastuualueella toimiville vähittäismyyjille ja tasevastaaville paikallisen tyypikuormituskäyrän käyttöönotosta.

Sähköntoimitusten mittaus sähköverkossa ja kiinteistön sisäisessä verkossa*Sähköntuotantolaitoksen varustaminen mittauslaitteistolla sähköverkossa*

Sähköntuotantolaitos, joka syöttää sähköä sähköverkkoon siinä siirrettäväksi, tulee varustaa mittauslaitteistolla. Nimellisteholtaan enintään 100 kilovolttiampeerin sähköntuotantolaitteistoa ja usean sähköntuotantolaitteiston muodostamaa voimalaitosta, jonka nimellisteho on enintään 100 kilovolttivolttiampeeria, ei kuitenkaan tarvitse varustaa erillisellä mittauslaitteistolla, jos sähkökäyttöpaikka, jossa sähköntuotantolaitteisto tai voimalaitos sijaitsee, on varustettu tuntimittauslaitteistolla, joka kykenee mittaamaan sekä sähköverkosta otetun että sähköverkkoon syötetyn sähkön määrän.

Edellä 1 momentin säännöstä ei sovelleta verkonhaltijan varavoimakoneisiin, jotka on liitetty sähköverkkoon ainoastaan tilapäisesti.

Sähköverkossa erillisestä tilauksesta tarjottavat mittauslaitteistot

Verkonhaltijan tulee asiakkaansa erillisestä tilauksesta tarjota tämän käyttöön:

- 1) tuntimittauslaitteisto, jossa on standardoitu liitäntä reaaliaikaista sähkönkulutuksen seurantaan varten;
- 2) tuntimittauslaitteisto sähköntuotannon määrän erillistä mittaamista varten sähköntuotantolaitteistossa tai voimalaitoksessa, jonka varustaminen erillisellä mittauslaitteistolla ei ole pakollista;
- 3) tuntimittauslaitteisto sähköajoneuvojen latauspisteen sähköntoimituksen erillistä mittaamista varten.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu kohteesta on muodostettava taseselvitystä varten oma sähkökäyttöpaikkansa.

6 §

Mittauslaitteiston lukeminen sähköverkossa

Sähkökäyttöpaikan tuntimittauslaitteisto on luettava vähintään kerran vuorokaudessa. Muu sähkökäyttöpaikan mittauslaitteisto kuin tuntimittauslaitteisto on luettava vähintään neljä kertaa vuodessa. Vähintään yksi muun mittauslaitteiston kuin tuntimittauslaitteiston luentakerta vuodessa kuuluu jakeluverkonhaltijan vastuulle.

Jakeluverkonhaltijalla on oikeus arvioida sähkökäyttöpaikan sähkönkulutus aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen, jos:

- 1) sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaantumisen vuoksi;
- 2) mittaus tiedot eivät ole saatavilla etälueutavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi;
- 3) mittauslaitteiston luenta kuuluu loppukäyttäjän vastuulle, eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta;
- 4) mittauslaitteisto on sijoitettu paikkaan, johon verkonhaltijalla ei ole pääsyä, eikä loppukäyttäjä ole toimittanut verkonhaltijan asettamassa kohtuullisessa määräajassa lukemaa verkonhaltijan sitä häneltä tiedusteltua.

Jakeluverkonhaltijan on julkaistava selvitys menetelmästä, jota se soveltaa sähkökäyttöpaikan sähkönkulutuksen arvioinnissa.

Verkonhaltija voi sopia sähkökäyttäjän ja -toimittajan kanssa mittauslaitteistojen luennasta tässä asetuksessa säädettyä täydentävästi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2016. Asetuksen 1—4 luku ja 5 luvun 1 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 3 päivänä lokakuuta 2016. Asetuksen 1—4 luvun ja 5 luvun 1 §:n säännöksiä on 5 päivän syyskuuta 2016 ja 2 päivän lokakuuta 2016 välisenä aikana sovellettava rinnakkain sekä sellaisina kuin ne olivat tämän asetuksen voimaan tullessa että sellaisina kuin ne ovat tässä asetuksessa. Virallinen taseselvitys tehdään mainittuna ajanjaksona kuitenkin tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 2016

Elinkeinoministeri Olli Rehn

Hallitusneuvos Arto Rajala